

Základní škola Horní Slavkov, Školní 786, příspěvková organizace

Minimální preventivní program

školní rok 2018 / 2019

I. Cíl: připravovat žákům ve škole bezpečné, respektující prostředí, zaměřit se na potlačování aktuálních projevů rizikového chování – nezdravé vztahy mezi žáky, vandalismus, záškoláctví

II. Struktura: A Metodické pokyny a doporučení MŠMT k prevenci rizikového chování

B Plán specifické a nespécifické primární prevence na školní rok 2018/19

C Program proti šikanování

D Přílohy MPP pro 1. stupeň

A Metodické pokyny a doporučení MŠMT k primární prevenci

Minimální preventivní program vychází z Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016) a z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28).

B Plán specifické a nespécifické primární prevence na školní rok 2018-19

1. Na jednání pedagogické rady seznámit všechny učitele s minimálním preventivním programem a programem proti šikaně, jež je jeho součástí, s metodickými postupy při šetření výskytu rizikového chování, s pokyny MŠMT k této problematice a úkoly, které z toho vyplývají pro naši školu.

srpen

odpovídá: vedení školy, ŠMP

2. Zapojit všechny učitele do realizace programu. Podle možností a s ohledem na věkové zvláštnosti žáků zpracovat do svých plánů témata týkající se prevence rizikového chování. Na 1. stupni využít zejména hodin s výchovným zaměřením a předmětu náš svět k výchově ke zdravému životnímu stylu, k utváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování, k rozvoji citového života a navozování příznivého psychosociálního klimatu ve škole. Na 2. stupni v rámci hodin ZSV vytvořit tematické bloky související s prevencí rizikového chování, v hodinách Vv připravovat plakáty s danou tematikou, při výuce Čj využívat těchto námětů při tvorbě slohových útvarů, rozvíjet spolupráci mezi žáky v hodinách hudební a tělesné výchovy a při pracovních činnostech.

září

odpovídá: vedení školy,
všichni pedagogičtí
pracovníci

3. Uspořádat volby do Žákovského parlamentu a zapojit tak žáky do chodu školy.
září
odpovídá: ŘŠ, ZŘŠ, TU
4. Na třídních schůzkách seznámit rodiče s minimálním preventivním programem a programem proti šikaně, vyzvat je ke spolupráci se školou.
říjen
odpovídá: TU
5. V 6. třídě zadat a vyhodnotit dotazník mapující vztahy ve třídě (včetně výskytu šikany), v ostatních ročnících jen v případě potřeby. Zaměřit se na rozvoj kladných vztahů a spolupráce ve spojené šesté třídě.
říjen, průběžně
odpovídá: Mgr.E.Nováková, ŠMP
aMgr.E.Bachroňová ,
TU 6. tř.
6. Organizovat celoškolské akce, při kterých spolupracují žáci různých ročníků - Mikulášská nadílka, Cesta do školních lavic, Noc s Andersenem, Pasování na čtenáře, Vánoční koncert, Dětský den, rozloučení prvňáčků s odcházejícími žáky 9. tříd, projektové dny, charitativní akce, lyžařský a plavecký výcvik.
průběžně
odpovídá: vedení školy, všichni
ped. pracovníci
7. Zapojit co nejvíce žáků do sportovních i naukových soutěží. Důraz klást na organizaci školních kol.
průběžně
odpovídá: vedení školy, všichni
pedagogičtí pracovníci
8. Do výuky tělesné výchovy pro žáky 5. a 8. tříd začlenit kurzy sebeobrany.
září- prosinec
odpovídá: vyučující Tv
9. Zapojit žáky do školních kroužků (sportovní hry, logika).
průběžně
odpovídá: vedoucí kroužků
10. Propagovat schránku důvěry a využívat ji při řešení konkrétních problémů.
průběžně
odpovídá: ŘŠ, vyučující ZSV,
ŠMP
11. Využívat knihovnu, videotéku a ostatní materiály kabinetu ZSV.
průběžně
odpovídá: všichni ped. pracovníci

12. Spolupracovat s organizacemi, které se zabývají mimoškolní činností (DDM, ZUŠ, SPARTAK)- např.: poskytovat prostory, pomáhat při organizaci náborových akcí a propagovat jejich činnost.

průběžně
odpovídá: ŠMP, VP, všichni
pedagogičtí pracovníci

13. Rozvíjet spolupráci v oblasti rizikového chování a sociálně patologických jevů s ostatními institucemi (MěÚ, Policií ČR, středisky výchovné péče, OSPOD,...)

průběžně
odpovídá: vedení školy, všichni
pedagogičtí pracovníci

14. Využívat poznatků z odborných seminářů ŠMP a VP pořádaných PPP Sokolov, PC Karlovy Vary, KÚ a dalšími institucemi v pedagogické činnosti všech učitelů.

průběžně
odpovídá: ŠMP, všichni
ped. pracovníci

15. Organizovat pro žáky besedy s odborníky a sledovat nabídky kulturních pořadů k dané problematice.

2. pololetí
odpovídá: Mgr. Eva Nováková,
ŠMP

16. Ve spolupráci s třídními učiteli odhalovat včas problémy mezi žáky 1. stupně.

průběžně
odpovídá: Mgr. Jana Peroutková,
ŠMP, TU

17. V rámci výchovné komise školy řešit jednotlivé případy (ve spolupráci s ostatními pedagogy), vést evidenci výskytu rizikového chování- zapojit se do systému výkaznictví.

průběžně
odpovídá: ŘŠ, VP, ŠMP

C Program proti šikanování

Cíl : Vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí

- Struktura :
- a) Obecné zásady
 - b) Specifické úkoly
 - c) Spolupráce
 - d) Postupy řešení šikanování
 - e) Výchovná opatření
 - f) Přílohy

a) Obecné zásady (všichni učitelé)

1. Vytvářet příjemné a klidné mikroklíma ve škole
2. Vytvářet optimální podmínky pro vzdělávací proces (minimalizovat nepříznivé ovlivňování rozvoje schopností a osobnosti žáka)
3. Vytvářet důvěryhodný vztah mezi vyučujícím a žákem
4. Soustavně a pečlivě sledovat vývojové a individuální potřeby žáků
5. Včas odhalovat poruchy vývoje, učení a chování dětí
6. Soustavně propagovat a nabízet dětem sport i jinou zájmovou činnost pro smysluplné trávení volného času
7. Ujasňovat žákům nenásilnou formou smysl života, ukazovat životní perspektivy, rozlišovat hierarchii hodnot
8. Posilovat zdravou sebedůvěru, učit překonávat překážky a zátěžové situace
9. Rozvíjet komunikaci a spolupráci mezi žáky
10. Navazovat úzký kontakt mezi školou a rodiči

b) Specifické úkoly

1. Zařadit dle možností učivo, týkající se zdravého životního stylu do tematických plánů jednotlivých předmětů
2. Především v hodinách ZSV používat sociální hry, zařazovat besedy s odborníky, dotazníky zjišťující atmosféru a vztahy mezi žáky ve třídě
3. Zapojovat žáky do aktivit jako jsou exkurze, výlety, projektové dny, lyžařský výcvik atd.
4. Podporovat práci Žákovského parlamentu
5. Využívat knihovnu a videotéku k daným tématům (kabinet ZSV)
6. Propagovat schránku důvěry

c) Spolupráce

1. Třídní učitel (TU) a školní metodik prevence (ŠMP)
2. ŠMP a výchovný poradce (VP)
3. Výchovná komise školy (Ředitelka školy (ŘŠ), zástupkyně ředitelky, VP, ŠMP)
4. Rodiče - na prvních třídních schůzkách seznámit rodiče s Minimálním preventivním programem a Programem proti šikanování
 - dle potřeby poskytnout konzultace (TU, ŠMP, VP)
 - vždy zachovat důvěrnost informací
5. Obec, kulturní a sportovní zařízení
6. Ostatní instituce a odborníci (PČR Horní Slavkov, PPP Sokolov a Karlovy Vary, SVP Karlovy Vary, OSPOD Sokolov, MěÚ – sociální odbor, OS Sokolov, pediatři)

d) Postupy řešení šikanování

1. Strategie pro vyšetřování počáteční šikany (ŠMP rozhodne o rozdělení úkolů, spolupracuje s TU, VP, informuje vedení školy)
 - vést rozhovory s těmi, kteří na šikanování upozornili
 - vést rozhovory s obětí
 - kontaktovat rodiče obětí
 - nalézt vhodné svědky
 - vést individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (ne agresor – oběť)
 - zajistit ochranu obětí
 - vést rozhovory s agresory, případně konfrontace mezi nimi
 - kontaktovat rodiče agresorů
2. Strategie pro vyšetřování pokročilé šikany (výchovná komise školy)
 - zajistit bezprostřední ochranu obětí
 - kontaktovat rodiče obětí i agresora, Policii, OSPOD
 - zajistit domluvu pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
 - rozběhnout vlastní vyšetřování

e) Výchovná opatření

1. Potrestat agresory v souladu se školním řádem – důtka ŘŠ, snížená známka z chování (výchovná komise školy, pedagogická rada)
2. Převést agresora do jiné třídy
3. Nabídnout oběti psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského pracoviště
4. Doporučit rodičům oběti i agresora návštěvy v ambulantním oddělení SVP pro děti a mládež
5. Napravit situaci v třídním kolektivu

f) Přílohy

1. Seznam zájmových kroužků ve škole
2. Seznam zájmových aktivit DDM
3. Model šetření konkrétních případů
4. Příklady nepřímých a přímých znaků šikanování
5. Příklady šikanování
6. Stádia šikany
7. Informace pro rodiče
8. Programy pro 1. stupeň
9. Plánované akce pro žáky

Zpracovala: Mgr. Eva Nováková, ŠMP

Programy pro 1. stupeň

Program „Kočičí zahrada“ rozvíjí sociální dovednosti dětí v rámci prevence rizikového chování

- bude zařazen do výuky ČJ – komunikace ve 3. ročníku
- skládá se ze 13 lekcí, první, úvodní lekci by měla být věnována jedna vyučovací hodina a zbývajícím dvanácti pak vždy dvě vyučovací hodiny. Celkový rozsah je tedy 25 vyučovacích hodin
- forma práce: využití komunitního kruhu, v němž všichni zúčastnění mají rovnoprávné postavení a kde je jim umožněno bezpečně projevit svoje názory, pocity a zážitky
- cíl: rozvíjet mezilidské vztahy, posilovat soudržnost třídy, budovat pocit sounáležitosti mezi spolužáky a vytvářet zdravé klima ve třídě
- přehled lekcí a témat:
 1. Tajná schůzka (zvědavost, zvědavost, tajemství, tajemnost)
 2. Kocour Siam a magický lektvar (štěstí, spokojenost, problémy, špatná nálada, zvládání nepříjemných stavů)
 3. Pantoflíček se bojí tmy (strach, odvaha, rozdílné prožívání strachu, odvaha na nesprávném místě)
 4. Smrt Skvrnčina dědečka (smrt, ztráta)
 5. Závod (lež, podvod, fair play jednání, pomsta)
 6. Přátelství (přátelství, vyčlenění z kolektivu)
 7. Špatný vtíp (tlak skupiny, obhájení svého názoru)
 8. Když si pomáháme, jde to líp (spolupráce, řešení problémů)
 9. Jak Fouska bolelo břicho (nemoc, užívání léků, dávkování)
 10. Jak se Drápek málem otrávil (správné dávkování léků, otázka smrti, správná míra)
 11. Návštěva Chalimy (kulturní odlišnost, tradice, předsudky, tolerance, zvědavost)
 12. Snížek před velkým rozhodnutím (svoboda rozhodování a jeho důsledky, zklamání, to tajemné lákavé)

Po absolvování každé lekce proběhne krátká, věku přiměřená evaluace.

Odpovídá: Mgr. J. Peroutková,

ŠMP a koordinátorka program